

ARXIU

DE COMEDIAS Y CÓPIAS DE ELLAS
de

DOMINGO PERRAMON.

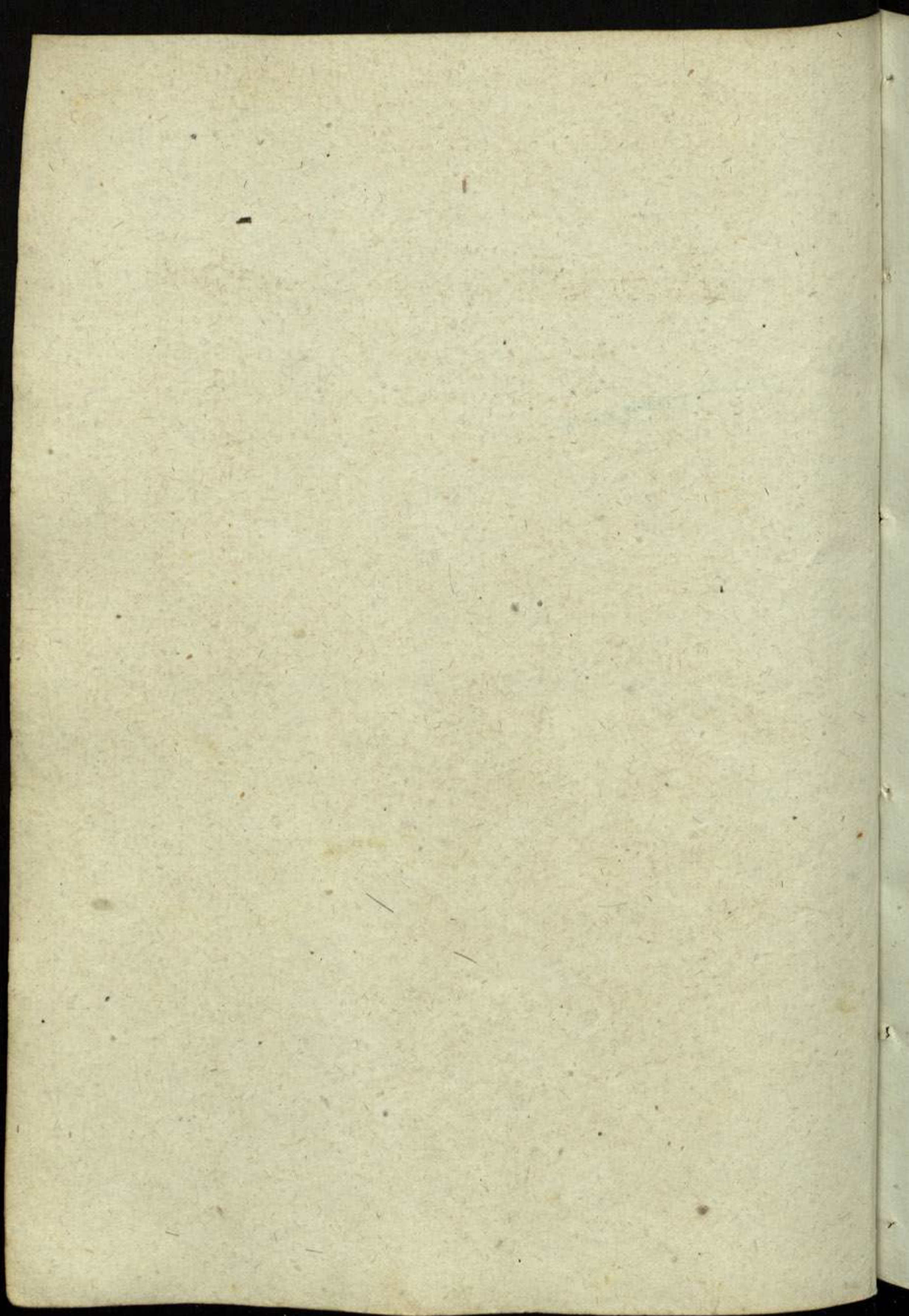
(Carré de Jesús 12 vestiga. Gracia)

TOT A PREUS REDUHITS.

Llogar una comedia 1 rs. id. una pessa 1/2 rs. Còpias, cada plech 5 ctas.

La beta dels calsetets.

766.

Alfred Pallardó.

La beta dels calbotets.

Pena en un acte y en vers.

766

Personatjes.

Amalia.

Cinto.

Vicens.

Luima.

Victor.

Venanciò.

Moses.

Acte Vnich.

Escena I.

Mossos netejant arross y cantant. A prop
de res alant lo teló **Amelia y Cinto**
per la 1ª porta esquerra.

Ama. Aquesta es la vostra feyna?
Aqui es lloch de netja?
Ari!.. Depressa al estabbe!
anyi 's cuidan los caballs?
i Que la pujarian dreta!..

Cint. Pro dona!..

Ama. Nada... ja ho sabs!
Que l'oco del arno... en fin...

que no' us hi torni' a troba,
Ja murmurèim? (als mossos)

Cant. Dona... escolta!

Amc. Just!.. defensals... ¡caramal!

És tant gaudul tu com ells

y encara gosas parlar?

Stu! desseguida a la feyna (als mossos)

y que no torni' a passar,

ò punta en blanc vos despatxo!

Qui mana aquí? (m'ls mossos)

Cant. Ja veuràs!

Tu, manas... pero las albas

las porto jo.

Amc. Ves que tal!

Si jo no hi fos, pobre casa!

De desde que'ns vam casar

qu'has fet tu?... res... sempre y d'opus;
y per compte de donar
exemple à n'als dependents
sent lo primè en trevallar,
tu sols fas tot lo contrari,
y si jo ab los meus reganys
no 'ls fes anà un xiquet llestos
ahont anabam à parà?

Jo no debia se à casa

'l dia que 'ns vam casà!...

D'altre modo hauria vist
que tu no ets mes qu'un labau,
que no serveixes per res...
ni tant sols... n'hi vuy pensa.
; Y veurer que per'quet ximple
vaig rompre ab un advocat

quan ja estava tot apunt,
 deixantlo ab un pam de nas!
 i tant com'ns estimabam! (exagerat.)
 jo no se'n que vam pensa!
 Quina mala sort!

Cint.

Amalia...

crech que'ns trovem en locas
 de malehi la fortuna
 tant tu com jo... à no dubtar...
 perquè aixís com tu renegas
 del meu genit reposat,
 jo renego de la bala
 de vidre, que tens al cap;
 d'aquet genit d'argen-viu
 que no'm deixa està quiet may...
 de la malehida fal·lera

de volguer tu passeja
quant jo tinch ganas de seures...
D'anarme sempre al detras...
y mal si renyo a n'els mossos,
mal si no 'ls renyo... y fins mal
si vull cantar... menjar... beures...
dormi... o estar desvetllat!
Si... de tot això renego!
y casi'm trobo en lo cas
de malehi' l' dia, l' hora,
y l' jutje que'ns va casar.
¡Malehida sia la beta!
D'ella'm prové tot lo mal!
Ama. Cinto!.. Cinto!.. Cinto!.. Cinto!!
que tinguem la festa en pau.
Cint. Impossible!

Ama. Que?

Cint. Impossible;
si ab tu no podem lligar!

¡ Aquella fumuda beta!..

Ama. Que beta, ni que lligam!..

A casa 's fa 'l que jo manó!

Cint. Bueno... vaja... s'ha acabat! (contenintre.)

Ama. Sempre ab la beta y la beta!

Cint. La beta... sí!

Ama. Cent y tants

son ja 'ls cops qu'has fet l'història
del motiu d'habers casat!

No t'ho vull sentir dir mes...

(moviment de Cintó.)

Que callis. (cambi de tò.) Bueno, veus?

anem are a un' altre cosa;

¿sabs per tot 'hont s'ha d'anar?

Seu aquí y farem la llista
qu'avuy jo no'm puch cuidar
de la botiga... altre feyna
finch à dins, y tu ho faràs.

Cint. (Mentre'm deixis està sol.)

Anna. Apunta... carrer dels Banyes
à buscà la llevadora;
lo número'n Pep ja 'l sab.
Atas deu à Dª Rosa
per portarla à retrata;
à dos quarts la baylarina
à buscà aquell diputat
que fa veure que te cotxe...
y'ns 'l ve aquí à llogar.
Atas dos...

Viens. Hasta mes veurer. (Desde dins.)

Ama. En Vicentó!.. Deixa estar,
ja ho farem un' altre estona,
no vull que m' veji; me'n vaig.

Cint. Pro dona, que te que veurer?
Fas un papè lleig!

Ama. No faig
ni papè ni cartulina;
cuydat de l' que t' has de cuyda.
Hi ha un pretendent molt rich,
m' ha escrit... en fi ja ho sabrás;
vol casarse ab ma neboda
y aquet ho pot destorbar.
No vuy que veji a la noya.

Cint. No! Donchs bueno... la veurá!

Ama. Si ho probas, jo t' asseguro

que menjaràs estofat. (amenassant.)

Despàtxal.

Cint. Prou! Desseguida!

Ama. Cintó! Ten compte 'l que fas... (m.)

Esena II

Cintó.

Quina dona! Ni cap potro

costa mes de dominar!

So... pacífich adroguer,

per desgracia'm vaig casar
ab la filla d'un cotxero

que... à ser possible dubtar...

si no sapigués qu' es dona

perque... 'm consta, y s'ha acabat,

moltas vegadas creuria

qu' es un soldat de caball.

Jo 'm vaig creure fer negoci,
y vaig ser jo 'l negociat.

La vaig veure jove, guapa
y que tenia algun sal,

y vaig pensa que casantmhi
ne podria disposar;

y 'l que dispero es de crits,
disgustos y mal-de-caps.

'Jesus Deu meu! y quant pesa
la albarda matrimonial!

Válgam que si 'm poso serio

encara 'm faig respectar,

sino, crech que 'm pagaria

lo dia menos pensat.

S'oposa à que 'ls roys se vejín...

Si! Donchs per festa cremar

me'n vaig un rató a l'estable
y li deixare' l'pas franch;
potser d'una enrabada
l'diabl se l'endurà. (m.)

Escena III.

Vicens pel foro.

No hi ha ningú? Quina sort!

Si ara la Guima sortia
à solas parlar podria
ab ella del nostre amor.

Quatre dias de torments
sense veure-la tant vols!

Pero, aquí ve. Cor que vols,
cor que desitjas, Vicens.

Escena IV.

Dit y Guima a una troca de pl.

Vic. Adios, sol de las Espanyas!

Lui. Vicens!

Vic. Guimeta!

Lui. Vicens!

Vic. Ay gracias a Deu que t miro!

Lui. Ay gracias a Deu que t veig!

Pero k, aguantam la froca, (dantli.)

perque si la tia ve...

Vic. Bueno y mentres tant, parlemhi.

- ¿Que no m'anyorabas gens?

Lui. Ell aquet fa quatre dias...

¡quatre sigles que no t veig!

¡Quin'ansia!

Vic. Guima!

Lui. Quin'ansia!

tu no m'estimas, Vicens!

Vie. Que no t'estimo Quimeta!
quant tu sola 'l pensament
n'ocupas de nit y dia,
quant ets tu 'l sol amor meu?
Perque, digas, m'aconsolo
de patis, guardant secret
lo nostre amor, contentantme
sols ab mirarte...; y no mes!
quant estem davant d'algui?
Ay Quimeta! Et lo meu cel!
(bexantli la ma.)

Lui. Donchs bueno, al cel no hi arriban
los petons... estigas quiet. (Pausa.)
¿Es de debò que m'estimas?

Vie. T'ho juro! ¿y tu?

Lui. Fins al cel!

Cambé, tu à mi nit y dia
 'm robas lo pensament,
 perque sols à tu t'estimo,
 perque ets tu sol l'amor meu!

¡Perque, digas, m'aconsejo
 de patir, guardant secret
 lo nostre amor, contentantme

sols ab mirarte... y res mes!
 quant estem davant d'algú!

¡Ay Viena, Viena, Viena!

Vie. T'estimo mes! Vida meua!

Lui. Que s'esbulla. (per la troca.)

Vie. No hi fa res.

Lui. Ariscos de tencia'l fil.

¡I tu m'estimas?

Vie. So, mes.

J no se' com demostre
ma dita en aquets moments,
perque's tanta ma ventura
Amalia (dins.) Luima! (va à abraçarla.)

Lui. La tia! Deu meu!

Vie. Que fem donchs?

Lui. Vesten!

Vie.

(Aturullat no sabent ahont deixar
la troca.)

N'escapo!

Escena V.

Luis y Victor molt elegant.

Vict. Deu los quart! Da Vicens!

Vie. (Al ve' com l'anell al dit!)

Veurias, aguanta un moment.

Vict. Pero home!

(dantli la troca.)

Vie.

Prompte torno!

Lui. No t'entretinguis. (ap. à Vicens.)

Vice. Adieu! (ù à Luina.)

Escena VI.

Dits y Venancio qui al entrar entopega
ab Vicens.

Ven. Canastos! que m'atropella!
Que no hi veu? eh! que no hi veu?

Vice. Perdoni, vaig molt depressa!

(veient à Amalia qui entra.)

Adios! ja no hi soch à temps!

Escena VII

Dits y Amalia.

Ven.

(amenassant à Vicens.)

M'ha desfet tres ulls de poll!
No se quin fan me deté...

Am. Que fa vostè aquí ab la noya
y ab la troca 'ls dits?... No hi sent?
Així fas anà'l fill?... Digas? (a Luina.)
Digas: així 's fa'l ganxet?

Ven.

(Per Amalia y quedant pensat.)

(Aquesta fisonomia...
Si... mes no recordo be...)

Am. Qu'hi fa 'b això entre las mans?
; Expliquis! Ab quin diet?

(à cada crit Victor queda mes parat.)

Respongui! Això no es un home!
Que busca aquí? No ho sabem?

Vict.

(A Venancio donantli la troca.)

Dispensi... jo... tinguis! tinguis!

Ven.

(Dantli una espenta.)

Mont va 'b això aquet beneyt!

L'u'es volan burles de mi?

Ama. Jo 'ls ho preguntat a vostès!

Que potser s'han figurat
que ma casa es un quartel?

- Hasta 'l senyó! (reparant ab Vicens)

Lui. *Are arriba.*

Ama. A tu, no't preguntat res.

Sustinnme tots d'aquí casa! (exaltantse.)

Ven. Senyora!

Ama. Tots al carrer!

Ven. Serà si'm dona la gana.

Això es un establiment...

y en fi... ensellim un caball.

Ama. L'ensellaran a vostè.

Ven. Senyora, vostè m'insulta!

Ama. No li dich mes que lo qu'és.

Ven. Enwelli... no estich per bromas!

Amia. Lo qu' es caballs no'n lloquem!

Ven. Bueno doncas; vull un cotxe!

Vull un cotxe! Que no hi sent?

Amia. Vostè ab l'escusa del cotxe
ve per la noya, m'ha entès?

I vostè per altre tant, (a Vicenç)

I vostè per lo mateix (a Victor.)

y jo, à tots junts 'ls contesto
que, no s'es feta la ind
per la boca de cap ase

tant ase, com son vostres!

Ven. Senyora! Senyora!

Escena VIII.

Dits y Cinto.

Cint.

Amalia!

Què redimoni cridem?

Servilos.

(Venancio que durant l'escena
no ha deixat la vista a Amalia
al senti son nom, dantre ~~un~~
cop al cap, lansa y crit y diu.)

Ven. Tu... tu... la Amalia?

Are hi caich! tu... tu... vostè?

Cint. Ey, ey, ey! poca franquesa
perque jo hi tinch algun diet.

Ven. Indigne! que no't recordas...

Ama. Venancio!

(cau desvanecuda e hi
corràn Cinto y Luïsa. Victor
molt parat ab la traca als dits.)

Cint. (Jesus Deu meu!

jo crech que d'aquesta feta
m'haurè de compra un barret!)

Ven. Per si la meua desgracia
m'ha portat a vostra teu!

Es di qu'ets tu aquella Amalia
que vares plantarme'n tech
per casaste ab un panarra
que de següi qu'es vostè!

Cint. Això si qu' es pagà l'beurer
y... la vol?... aqui la té!
Si vostè que la va perdre
ho agafa tant de valent,
que farè jo que la aguantò
fa vint anys al costat meu?

Atma. Venancio! Venancio! Cintó!

Cint. Nada, no'ls porto 'ls neules!
Estem senyits!

Quim. Pero fio!

Vic. Senyo' Cintó!

Cint. Res de res!

Ven. Malehit sia...

Cint. La beta

que tota la culpa 'n te.

Si vostè...

Ven. Vaji al diable!

Dona indigne! hasta may mes!

I hasta habent passat tant anys

no se' quin tant me deté... (amenassant.)

Cint. Tingui compte ab lo que fa!
(reinseli devant.)

Ven. Que vol aquest putine!

Tingui! (donantli una cofetada.)

Cint. Santa Tecla! (presente la ma a la cara.)

Ven. (topant ab victor y dantli cofetada.) Tingui!

No s'ha acabat! Tornare

(ab veu de tro.) m!

Escena IX.

Dits menes Venancio.

Vic. M'ha fet veurer las estellas!

Cint. Si qu'ha apretat de valent!

Això no quedará aixís...

Vic. Calminse! no serà res!

Vic. Com res! Una bofetada!

Cint. Ho veus de que 'ts causa! ho veus!

Cas à dintre desseguida.

Atma. Cintó! per la mor de deu!

Cint. Nada! à dintre à esperar ordres!

So ja se 'l que tindrà de fer!

Atma. Cintó!

Cint. Res! ni una paraula!

Avuy que'm veig las aurellas
vull abusar dels meus drets.

Escena X

Dits menes Amalia; à poch surten los
 mossos y à son temps Guima

Cint. Mossos! aquí desseguida. (surten'ls mossos)

Tots aquí al moment! Veurem

si li costarà deu pedras

la feta à aquell graponer!

A n' aquí sem 'ha insultat!

Mes clar... mi' han dat un revès!

Vit. Já mi un' altre!

Cint. Al senyó un altre!

I vull que justifiquen

à devant de qui convinga

la veritat de aquet fet.

Tots habien de compareixer

y hasta vostè D. Vicens.

Podré poch, o faig posarte
vint dias de cap al cep.

Vicens... No' us mogui que torno.

Aneu... ja' us avisare. (als mossos que se'n van.)

Vostè... fassi lo que vulga! (a Victor.)

Eu, ab la tia... Ho tens entès? (a Quimaguera.)

Lui. Oh! si! Pero... no's retorna!

Cint. No's retorna? Està molt bé.

Veuràs ab aquest xarop (pren un llatigo.)
com tornará en si al moment.

Escena XI.

Vicens y Victor.

Vic. I es capàs de mesurarashi!..
pero... ca ha de fer! Pobret!
Si ella s'hi torna, ja l'enen

mes manso que cap anyell!
Sa veurèm això en que para!
En fi, calma y deixem fer!
T'has quedat molt pensatiu!

Vic. Pensatiu? No; molt calent.
Sobre tot d'aquesta galta!

Vic. I be home, no serà res!

Vic. Oh! vauia! Per tu ray
jo ho crech, com que no k'n rents!
Noy! k las mans de manobra!
Quin xech ha fet!

Vic. Vaja, be...
ab un xiquet d'aygua fresca
t'ho rentas y ja està llest.

Vic. Ho que quant he arribat
venia aquí tant content!

Vic. Content?

Vict. Venia à buscarte,
perque m'ha dit la Mercè
que de regu't trobaria
aqui, y he vingut corrents
per demanarte un favor,
quant entra al instant, aquell
bàrbaro, que m'ha pegat
y ha succehit lo demés.

Vice. Demana: això no es obstacle;
pot se encara hi som à temps.

Vict. Oh! es que... ja no me'n recordo.
Havia fet un discursset,
perque com sabs m'entrebanco
devegadas...

Vice. Si ja ho se.

Vict. Ho tenia à la memoria.
pero l'ho ditè mes breu.

Vice. Digas.

Vict. Veuràs. Jo volia
si no hi tens inconvenient
que'm fessis de bo ab la noya;
tu, qu' ets entant, molt mes te
podràs fer que jo, algun rato
ab ella parlar pogués,
y advertintho avans al onde
per si hi troba impediments.
jo vaig escriure à sa tia,
mes crech que hi ve malament,
perque ni ma contestat;
mes si son onde hi ve bé...

Vice. (Ola! meus l'infelis!)

Vict. Jo, are, no ho goso à fer,
y si tu'm fas lo favor...
com finch lo genit tan quiet!
Lúe dius!

Vice. Lú' encas que'm repugna,
't deixaré satisfet.

Vict. Gracias, Vicens, moltas gracias!
ma noy! estich mes content!
Me'n puch anar descansat?

Vice. Si; ja se't que finch de fer!

Vict. Doncas gracias, y hasta luego.

Vice. Adios.

Vict. Lo promés... promés! *(m)*

Viena XII

Vicens sol.

Pero, mireu qu' això es grant!
 això es grant? això es immens!
 Jo que vull à la Guimeta,
 haig de fer de recader
 per aquest beneyt del hora?
 Ja t' dich jo qu' es gras Vicens!
 Y fins crech qu' aquell Venancio
 busca à la noya també!
 Lui se 'n enduria la poma?
 puig tot plegat ja som tres
 que prekenim à la Guima,
 y's pot casa ab un no mes!
 Jo finch d' una part en Cinto,
 son oncle, que 'm protegeix:
 pero aquest home es un ximple,
 y 'm sembla que 'm quedare

à la lluna de València
si no vaig un poquet llest.
Si jo pogués enredarho!..
Ell tornaria, ho ha promès,
y si per cas passa ab l'onde...
Ja ho tinc pensat! Armare
entre tots plegats un lio
que ni'l dimoni ho entent!
Si, si, ho fare com ho he dit;
que m'ortirà be confio.
Si pogués!... ah!... lo seu ric...
'm ve com l'anell al dit.

Escena XIII

Dit y Cintó.

Cint. Vostè encara?

Vic. Si senyo,
com ha dit que m'esperés!

Cint. Donchs tinguenthi una assentada.

Segueix.

Vic. Corrientk! seyem.

Cint. Veurá; à vostè 'l considero
ja, com à pròxim parent,
perque 'l casara ab la noya...
(mouiment de biansi.)

Si senyor... li he promés...
S'ha fet questió de punt
y lo pactat cumpliré.
Mes com vostè haurá estranyat
la causa d'aquell flajell
qu'ha passat arie fa poch,
vaig à explicarli.

Vice.

Està be.

Cint. Acabo ab quatre paraulas.

Vice. Sa pot parlar: escolto atent.

Cint. L'Amalia avans de casarnos,

du que'n habia contret
compromis ab aquest home,

llavors, estudiant de lleys,

y degut à que'ls caràcters

eran tan iguals, que mes

era difícil trobarlos,

això mateix feya, que

en estant tots dos plegats

semblès la casa un infern;

de modo, que s'estimavan

pero no lligaban.

Vice.

Be.

Cint. Tot això jo ho ignoraba...
 ho sé d'ara; deya, pues
 qu' a la fi, va arribà un dia
 que vaig tenir l'pensament
 d'assistir-ne una vetllada
 a la casa d'un parent
 que feya sombras xinescas
 al carré de la Mercè.

M'estava mirant las sombras,
 quant sentada 'l costat meu
 veig una noya, l'Amalia,
 la qu' es ara ma muller,
 que després de molt de riurer
 sense jo saber perquè,
 'm fa adonar que 'm penjaba
 la beta dels calçotets.

Vam comensà a entà en conversa,
y com que jo era guapet,
- no ho dich pas per alabarme -
y ella guapa, ha de saber
que, després de mil preambuls
varem acaba per fer
la bestiesa del sigle...
'ns vam casa al cap d'un mes...
Diguim, la rahi no 'm sobra
per malehi, un cop y cent,
aquella fumuda beta
que m'ha donat tant que fer?
Que faria en lo meu lloch?
Diguí: que faria? que? (altantre.)
Pois vostè en lo meu puesto.
Dice. No... si estich perfectament. (rient.)

Cint. Què li sembla?

Vice. Tu'es un cas!

Cint. Tot hom 'm diu lo mateix!

Aixís es que desd' allavors
he pres tal aburriment
à las betas, que ni enropa
'n menjo... 'm pot créuer be,
ni desd' allavors, porto
betas à n' als calsetets.

Vice. Cinch fart; anem a altre cosa.

Si à vostre no li sab greu;
es quèstion... de negoci.

Cint. De negoci? Ja està entès.

Parli quant vulguis.

Vice.

Comenso

per dirli, qu' un company meu

vindrà a lloga una tartana.

Cint. No s'puch servi.

Vice.

Com? perque?

Cint. Perque no vull enganyarlo.

Sols una n'hi ha, y no mes,
y encara en tant mal estat...
es tant vella...

Vice.

No hi fa res!

Ja es bona; vindrà a llogarla
y com que 'l pobre es curket
de gambals... si 'l reb un altre...

Cint. La dona l'espanta... entenç
tambè m'espanta a n'a mi.
Pero ja ho arreglarèm.
No'm moure de la botiga
fins que vingui.

Vice. Donchs entés! (alsantre.)

Ell vindrà dintre d'un quart!

Cint. Oh! sent amich de vosté...

Vice. Si, molt amich; bueno, are
me'n vaig.

Cint. Tornarà?

Vice. Així ho crech'

(Ja hem sembrat; si s'entenen
ja faràn prou.) Passiho bé! (ms)

Escena XIV.

Cinto sol.

Pobre xicot! m fa llàstima,
y estich per desfer lo fet!
Vet aquí un jove, que's torna
boig, per estar malament,

qui es lo que's logra casantse!
Quant jo... ab permis de vosks...
si a descasarse foguesin
igual que molts dels presents,
'ls hi confesso ab franquesa,
no seria dels reders.

Que'n debia se de ximple
qui va inventa 'l casament!
Desgraciat qui ho ensopega
diuhen, y diuhen molt be.
Tonto es qui's casa pe 'ls cuartos,
Tonto, qui's casa sens ells,
Tonto, qui te dona guapa,
Tonto, qui lletja la te,
Tonto qui la busca quieta,
Tonto qui te un belluguet,

tonto, si es mal gastadora,
 tonto, si no gasta en res!
 Desgraciat del qui ho acerta,
 y qui no ho acerta mes.

Escena XV.

Diu y Victor molt mudat

Vict. Hi ha permis? *(dese la porta)*

Cint. Per servirlo.

Entri!

Vict. Jo so 'n Victor!

Cint. Ja!

Me'n alegro!

Vict. Jo tambè;

gracias.

Cint. Be, sigui un instant!

Vostè es don...

Vict.

Victor!

Cint.

D. Victor?

Calli: té: sahó: mal llamp!
si'l coneix mes que ningú
som companys & confirmá!
Còquila, home!

Vict.

Ab molt gust.

Cint.

Y que tal? ja l'hi ha passat?

Vict.

No; encara hi tinch escalfor!

Cint.

So també.

(Pausa.)

Vict.

No li ha parlat

D'algo, en Vicentó?

Cint.

Ah! es vosté?

Vict.

Si; y venia à preguntar

si era facil arreglarho.

Cint.

No se si li convindrà.

Vict.

Oh! de segü!

Ant.

So dire...

(Pot ser si qu'és mitx tocat;
sens veure-la i compromet...
veurem en que parará.)

So avans de tot, ab los Haches
acostumo à ser molt clar,
perque, ~~un~~ cop fet lo negoci
no vull responsabilitat,
y com que té algun defecte,
vull esposarli.

Vict.

No cal!

Ant. Comensaré donchs per dirli
que desde lo mes passat
que no l'han freta de casa.

Vict. Ya m'agrada.

Cint. Alguns companys
se la van endur a un lliber;
y quant no la van tornar
estaba feta una llàstima.

Vic. Que dius ara?

Cint. La veritat.

Me la van portar malmesa
dels davants y del darras
y com ningú l'ha cuidada
desd'allavors, està clar,
està feta una desgracia.
Pero si la vol...

Vic. Si... ja...

Cint. Que te? s'ha tornat tot grech!
Que no li convé? Això say!
(Prou tindrà rahó en Vicens)

qui aquet pobre està guillat.)

Vict. Sa tornare un altre estona...

(Ahont m'anava à embolicar!

Ma noy! dech estar mes roig!)

Sa està decidit, me'n vaig.

Cint. Se'n va! Alantè!... estiga bo!
quan torni ja avisarà.

Escena XVI.

Les matixos y Venancio que's
topa ab Victor, lo qual lo matixos que'n Cin-
to se posan las mans a la cara.

Ven. Esperis... oy! que ve be!

Vict. Me'n vaig.

Ven. Sa se'n arirà!

Vict. Es qu'encara'm cou la galla!

Ven. Bueno, ja li passará.

Un petit revés.

Vict.

¡ Petit,

y m'ha deixat atontat!

Cint. Oh! es que'n deu da de mes grosses!

(Venancio s' dirigeix cap à Cintó, pero
aquet se posa darrera d'unas caditas,
enarbolantne una. Victor da lo ma-
teró al altre cantó de presenci.)

Si s'acosti, ja veurá,

que à mi també'm cou la galta

y... en fi... gat escarmentat...

Ven. Que son ximplés?

Vict.

Ximplés!

Cint.

Si home!

nos queda l'altre costat

y segons ell, es un ximple

lo qui no's deixa pegar.

(Venancio s'hi acostá.)

No s'acosti ò li estabellu
 aquesta cadira pe'l cap.

Vostè va molt fort... de genit,
 y parla mava... ab las mans.

Ven. Be; que m'escoltan ò no?

Cint. Pero, qui es qu'ha d'escoltà?

Ven. Ets dos.

Vist. Ets dos?

Cint. No s'acosti!

Ja escolto; pot comensar.

Ven. Està molt be; m' dirijeixo
 de primè" a vostè.

Cint. Endavant.

Ven. Vostè be aquí una neboda
 que n'estich enamorat.

La vaig coneixe à n'al Cívoli

fa vuit dias; y al instant
me va donà l'golpe; creguim...
fort, com cap se'n hagi dat,
perque ja li dich, l'estimo,
y encara que no vaig parlar
ab ella, perque's deber
ferho sabé à vostre avant,
no crech pas que s'hi oposi.
Cint. (Just... tan jove y be'n plantat!)
Ven. Si vol qu'ella felis siga
per mes que jo finch mes anys,
càsita ab mi, li demano
y crech no s'hi negarà.
Y si no de grat, per força:
així ho vull y així serà!
So hi acabat ma carretera.

Cint. De, si; ja's veu qu' es passat!

Ven. No'm destorbi, continuo:
 finch cerca de 'ls curant' anys,
 y finch curanta mil duros.
 Atés, donchs, a lo esposat,
 me la vol dar per muller?

Respongui.

Cint. So? Sa veura.

Ab molt gust li donaria...
 creguim; pero com que hi ha
 altre compromis primer...

Ven. Ab aqui, ab aquest truhan?

Vic. Cingui, compte ab lo que diu...

Ven. Calli! poll repiscolat.

Cint. (Ay pobret, qu' es desencola!)

Vic. Ab mi? No; no la vull pas!

Ven. Això li fa dir la pó!

Vic. La pó?

Ven. La pó! y està clar!

Vic. No senyó!

Ven. No? Donchs, corrent.

Si qu'es home no ha olvidat
esculteixi armas y siti

y flis-flaz, en un instant
fa un viatge al Poble Nou

per tota una eternitat.

Era aquet? Contil per mort. (a Cintó)

Ara... m'hi podré casar?

Vic. Jo no ho vull!

Ven. Vostè ja es mort,

y no 'l vull sentirs piular!

Cint. (Vaja, fota bo per mefje.)

Ven. Que diu!

Cant. Que s'ha equivocat!

No es aquest l'obstacle!

Ven.

No?

Quies? Digui'l! Votavant!

Cant. Hi ha un jove...

Ven.

D'onquil per mort.

Cant. (Aquest home està malalt!)

Ven. Déu de Déu!

Cant.

Pero home, calmis!

si'ns falta lo principal!

Sab ja si ella 'l vol?

Ven.

La mate,

si m'arriba a desprecia.

(a Victor.) Si senyo: ab mi ningú hi juga!

convidi pe ls funerals!

Ho sent? Sembla un carginyoli!

Vaja, no faltava mas!

Vict. Pere, qu'es boig?

Ven. Lú? jo boig?

Ja sab lo qu'ha dit? ja ho sab?

Pot costarli això la vida!

y avans d'arriba a demà!

Mitja cerilla! Necess!

Lo tornare a confirmar!

Vict. Assistencia!

Cint. Vaja home!

Ven. Ja ho sab be a n'agui ha insultat?

Dirme boig a mi... (a cint.) Separis...

que o sino també rebrà.

Vict. Assistencia!

Escena XX.

Dits Amalia y Guimeta
apoch Vicens.

Ama. Tu'es això?
sembla un mercat de Calaf!
Perque serveixas tu aquí?
Y voste à n' aquí que hi fa?
Encara gosa...

Ven. Deixemho,
perque m'anaba à irritas.
Sapiga...

Ama. Lo qu'haig de saber,
es qu' això no pot anar...
y si jo tingues un home...

Cint. Dech ser dona jo!

Ama. Babau!
No ets dona, pero t'hi semblas!

Mes no à mi.

Cint. Deu me'n reguart!

Anna. Acabem; surtin de casa!

Sen. Escoltim primer.

Anna. No, may!

Sen. Si no m'escolta no'm modh!

Anna. Sa te digo jo qu'es gras!

Digui y sigui breu.

Sen. Comenso!

Jo estimo à la noya.

Anna. Sa!

Y vostè també? (à Victor.)

Vict. Jo? No.

(Entra Vicens y i queda al foto
ensatonant ab Quimet.)

I la carta que hi enviat
no vol dir res; me'n desdeixo.

Anna. Se'n desdix?

Vict. No'n fassí cas.

Anna. És vostè l' d'aquesta carta?

Don Victor... (la tren ab molts compliments.)

Vict. Sí, pero ja
nos hem entès ab Don Cinto
y 'ls defectes m'ha exposat
que tenia sa neboda...

Vice. Ay que s'estotxa l' timbal! (a Luïma.)

Luïm. Que pot ser...

Vice. Calla y escolta.

Vict. I no'm conve.

Cint. Mal rellas!

Que'm parlaba de la Luïma?

Vict. I donchs?

Cint. Jo havia pensat

que ho deya per la tartana.
Com en Vicens...

Ana. Que dius?

Cint. Ca!

No hi un tip d'aquell xicot...

Pobret! y com lo ha albardat!

Pich. Es dir donchs, qui es tot mentida!

Cint. Tot mentida... tot... y tal!

Ana. No s'cregui d'una paraula.

Cada bola...

Cint. Ja veuràs!

Ana. (Fugime d'aquí!) Donchs vostè es

'l que m'ha escrit demanant

la ma de la Guima? (señal afirmativa de xicot)

Ven. Com?

Ana. Està ben i'hi casara.

¿Veiu lo promès de la noya! (à Venancio)

Es aquest! Lo veu?

(ab torna.)

Ven.

No; may!

perque l'hech del mon à n'ell,
à vostè y à tots plegats!

Vice. Que diu aquest home!

(à Quima.)

Quim.

Sents?

Ay Vicens!

Ama.

Doncas veura...

ò surt al moment de casa

ò ls mossos se'n cuidaran.

Ven. No m'encengui!

Ama.

Llargo, llargo!

Vice. Veyam com acabara

(à Quima.)

Ant. Pero ella l'estima?

(à Venancio.)

Ama.

(separant ab Quima.)

Noya!

Ben. No hi fa res, per mi es igual.

Ama. Que hi fas aquí ab aquest ximple!

N'estàs recremant la sanch!

Un sabatè no es per tu!

Vice. Senyora!

Ama. Quina!

Cint. Ay carat!

Jo no l'he sentit gu'entres!

Vice. És que l'nostre amor es gran!

Ama. Et casaràs com jo vuy!

Ja l'pots dexà correr!

Quim.

May!

Sens ell seré desgraciada,
y si tant me fa parlar,
loch duenya de mas accions.

Cint. Ja comensa à treure l'nas;

Si te un j'erit!)

Ama.

L'usimeta!

Tinck sobre tu autoritat

y'n fare' una de las mevas!

Cint. Tuig; m'ho vols deixa' arreglar?

Tu cridant tot ho esguerras

y no'ns entendriam may!

Ama. Pavana!

Ven.

Dèixil que parli.

Vict. Si.

Vice. Que ho diga.

Ama.

Donchs, veyam!

(Pero mira d'arreglarho (p. à Cint.)

qu'aguet s'hi juga casas,

perque sino...

Cint.

Vaja.

Ven.

Calli!

Cint. Deya donchs, que lo acertat
seria fessho à la sort
entre 'ls tres, y 'l que hauria,
te un mes per fer la conquista,
y si ella l'estima...

Ven.

Avant!

Cint. Y si no...

Vic. ¿'S casa ab qui vulga?

Cint. Gust.

Ven. Donchs bueno; està arreglat.

Vic. Com han dit que s'arreglaba?

Ven. Esperis, que ja ho sabrà.

Cint. Tots tres ab un paperet

escriuenen las inicials...

's fican ab un sombrero...

y 'l primer que surti...

Lum.

Ay, ay!

que potre han pensat qu'a mi
se 'm rifa, com per Nadal
se solen rifa 'ls pollastres!

Vice. (Digas que si.)

(Ap a Lumina)

Cint.

Donchs no hi ha

altre medi... (op. a Lumina) (Calla dona
que per xo' ja triarás.)

Ven. Que no hi ve be?

Cint.

Si.

Lum.

Corrents.

Cint. Donchs a ferho y s' ha acabat!

¡Veus com jo tot ho arreglo! (a Annalisa)

Ana. Si; no era per tu aquest cas!

Cint. Aquí estan 'ls paperets

per posar las inicials...

Escriuin... Vinga un sombrero.
Vic. Ja ho entench are... (content.)

Cint. Donchs, au!

(Per xo que heguí qui vulga, (ap. a Luima)
ja l'òs un mes y a nan-ná!
't casas ab qui vols!)

Luim. Gracias, ho.

Sen. He; ja estant.

Lis tren?

Ana. Lis! Ja haure' ja...

V. y R.

(ansietat en tots menes en Vicent.)

Lis tres.

Meva!

(tots corren cap a la noya;
Anali s'hi posa devant.)

Cint.

Ay caram!

Això si que no ho entench!

Ana. Que son ximplés, ò han pensat
que la noya es un tortell
que tots ne pòden menjar?

Vice. No qu' es meva!

Vict. Meva!

Sen. Meva!

Vice. Son las mevas inicials!

Vict. No tenyor, que son las mevas!

Sen. Mevas! Venancio Reipach!

Vict. Oy no, que du Victor Rosas!

Vice. No; que du Vicens Reinals!

Cint. Sa, ja, ja! quin embolich!

Sen. Coincidencia mes gran!

Vice. Mes com han de ser d'un'alte,

son las mevas...

Sen. Armas!

Anna.

Pa! (interrogant)

Si son de vostè ni d'ell!

Son las del senyor... (à l'actor.)

Vic.

Y es clar!

Quim. No que son las de'n Vicens!

y com que m'hi vull casar,
ho son per mes que no ho sigan.

Vic. Sa ho ha sentit.

Ven.

Tross y llamps!

Quim. Per xo no'm guardi rencor!

Ven. Fugim d'aquí! (Al mal modo.)

Cint.

Que no ho sabs!

No t'hi acostis; es marigraf!

Quim. Marigraf! Qu'es! ay, ay!

Cint. Que parla ab las mans, i m'entent!

Ven. Aquí estich fent l'ós; me'n vaig!

Vinguí ab mi sach de gemechs. (à Victor.)

Cint. Com? Aixís se'n anirà?

No pot ser! vostè no surt!

Mosos no l'heixeu passar! (surten los mossos.)

Ven. Com que no!

Cint. Donchs y 'ls senyors
que no 'ls diu res!

Ven. (i adlanta, i planta y diu sech.) No!

Cint. Ay carat!

Ama. Jo tampoch!

Cint. Oh! 'l qu'es de tu
no ho trobaran gens estrany!

Lum. Avuy qu'es dia de dita!

Vice. No'ns donguin aquest pesar!

Cint. Al menos als coneeguts!

Ven. Coneeguts? No n'hi ha finch cap!

Això deu ferho 'l senyo
qu' es 'l que s'ha de casar!

Lo que 's per mi... (i corda 'l paletó, l'encar-
queta el sombrero y diru sech
dirijintre al públich.)

Bonanit!

Lum. Vingui aquí, san cristià,
y aprenqui de ser persona.

Viet. Així està bé.

Ven.

Calli.

Viet.

Ay, ay!

Lum.

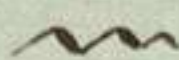
(Al públich.)

Per si la felicitat,
casantros'ns dona 'l cel,
y s'ha lograt nostre anhel
per pura casualitat;
sols'ns dona are ansietat

si haurà agradat lo juguet,
y per darnos goig cumplert
fassin justicià acabada:

s'hi ha agradat, una palmada
Cint. Si no ha agradat, un xiulet.

Prou.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible.